

Justis- og
beredskapsdepartementet

Oppdragsbrev 2024

Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

14. desember 2023

Innhold

1.	Innledning.....	2
2.	Samfunnsoppdrag	2
3.	Mål for 2024.....	2
4.	Styring og kontroll i Tilsynsrådet.....	3
4.1.	Internkontroll.....	3
4.2.	Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet.....	3
5.	Fellesføringer fra Regjeringen	3
5.1.	Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk	3
5.2.	Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse.....	3
5.3.	Redusere konsulentbruken	4
6.	Lønnsforhandlinger	4
7.	Tilsyn med overholdelse av hvitvaskingsloven og sanksjonsloven.....	4
7.1.	Høringsnotat om endringer i hvitvaskingsregelverket.....	5
7.2.	Tilsyn med gjennomføring av hvitvaskingsloven – tillegg av overtredelsesgebyr..	5
7.3.	Tilsyn med gjennomføring av sanksjonsloven.....	5
8.	Overgang til ny tilsyns- og disiplinærløsning.....	6
9.	Dialog og rapportering i 2024.....	6

1. Innledning

Tilsynsrådet for advokatvirksomhet (Tilsynsrådet) er et uavhengig statlig organ tilknyttet Justis- og beredskapsdepartementet. Oppgavene som fremkommer av oppdragsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av virksomheten i 2024.

2. Samfunnsoppdrag

Tilsynsrådet skal føre tilsyn og kontroll med advokater, advokatforetak og rettshjelpere, jf. domstoloven kapittel 11 og forskrift til domstoloven kapittel 11 (advokatforskriften). I tillegg gir Tilsynsrådet bevilling til å drive advokatvirksomhet, autorisasjon til å være advokatfullmektig og utsteder erklæringer om at rettshjelpere har rett til å drive rettshjelpvirksomhet. Tilsynsrådet er også tilsynsmyndighet for rapporteringspliktige advokater og andre som ervervsmessig eller stadig yter selvstendig rettshjelp, jf. hvitvaskingsloven kapittel 9.

Tillit til advokatstanden og øvrige tilbydere av rettshjelp i Norge er av stor betydning for tilliten til rettspleien og en velfungerende straffesakskjede. Tilsynsrådets rolle som tilsyns- og kontrollorgan er viktig i denne sammenheng. Tidlig innsats gjennom veiledning for å forebygge hvitvasking og annen kriminalitet sparer samfunnet for belastning og bygger tillit. Det samme gjør synlig tilstedeværelse som kontrollorgan gjennom tilsynsbesøk og bokettersyn, som sikrer at virksomhetene drives i samsvar med regelverket. Kunnskapsutveksling og andre former for kompetansehevende tiltak for å bedre det forebyggende arbeidet, er viktig for å styrke innsatsen mot kriminalitet, skape tillit og få effektiv straffesaksbehandling.

3. Mål for 2024

For 2024 gjelder disse overordnede målene for justis- og beredskapssektoren:

Det vises til Prop. 1 S (2023–2024) for Justis- og beredskapsdepartementet for nærmere omtale av de overordnede målene.

Alle virksomhetene i justis- og beredskapssektoren skal bidra til å nå målet om sterke og trygge lokalsamfunn over hele landet. Tilsynsrådet skal i tillegg bidra til å nå følgende overordnede mål:

- Rettssikkerhet
- Lav kriminalitet

Departementet setter ikke egne resultatmål for virksomheten. Departementet forventer at resultatene for 2024 skal være minst like gode som foregående år.

4. Styring og kontroll i Tilsynsrådet

4.1. Internkontroll

Virksomhetsleders internkontrollansvar er regulert i økonomireglementet § 14. For å nå Tilsynsrådets mål i møte med fremtidige utfordringer, er tilfredsstillende internkontroll særlig viktig. God internkontroll kan sikre at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning.

4.2. Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet

Merknader fra Riksrevisjonen og uttalelser fra Sivilombudet skal ha høy prioritet. Tilsynsrådet skal utarbeide en konkret plan for oppfølging av anbefalte tiltak samt eventuelle feil og mangler som det er pekt på. Oppfølgingsplanen vil være tema i dialogen og skal omtales i årsrapporten.

5. Fellesføringer fra Regjeringen

5.1. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Tilsynsrådet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Tilsynsrådet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Tilsynsrådet skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

5.2. Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse.

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Tilsynsrådet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

5.3. Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Tilsynsrådet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Tilsynsrådet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Tilsynsrådet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører bør dette fremgå særskilt.

6. Lønnsforhandlinger

Tilsynsrådet er omfattet av Hovedavtalen og hovedtariffavtalene i staten. Lønnsregulering for samtlige ansatte kan bare skje i henhold til hovedtariffavtalenes bestemmelser om dette. Justis- og beredskapsdepartementet er forhandlingssted og fører lokale lønnsforhandlinger for Tilsynsrådet. Departementet har delegert til Tilsynsrådets styre å fastsette lønnen til direktør og foreslå lønnsjustering til assisterende direktør innenfor en gitt ramme. Det vises til hovedtariffavtalen i staten pkt. 2.5.2. Rammen fastsettes årlig av departementet etter retningslinjer departementet mottar fra Kommunal- og distriktsdepartementet, og ut fra en samlet vurdering av lønnsnivået til lederne i justissektoren. Ramme for lønn må også innhentes ved tilsetting av ny direktør. Lønnen til assisterende direktør drøftes med tjenestemannsorganisasjonene i forbindelse med de lokale lønnsforhandlingene i Tilsynsrådet. Departementet legger opp til dialog med Tilsynsrådet under forberedelsene og gjennomføringen av lønnsforhandlingene. Tilsynsrådet kan selv regulere lønn for øvrige ansatte i de tilfeller som omfattes av hovedtariffavtalenes pkt. 2.5.5 samt ved nyansettelser.

7. Tilsyn med overholdelse av hvitvaskingsloven og

sanksjonsloven

7.1. Høringsnotat om endringer i hvitvaskingsregelverket

Tilsynsrådet varslet Justis- og beredskapsdepartementet i brev 14. oktober 2021 om utfordringer med å etterleve FATFs anbefalinger om effektivt tilsyn og om et behov for regelverksendringer for å kunne ilegge advokatforetak overtredelsesgebyr etter hvitvaskingsloven.

Våren 2023 påtok Tilsynsrådet oppgaven med å utarbeide et utkast til høringsnotat om nødvendige endringer i hvitvaskingsregelverket. Oppgaven er formalisert i Justis- og beredskapsdepartementets brev til Tilsynsrådet 23. mai 2023.

Tilsynsrådet skal levere et ferdig utkast til høringsnotat til departementet innen 1. juni 2024.

7.2. Tilsyn med gjennomføring av hvitvaskingsloven – ileggelse av overtredelsesgebyr

I desember 2019 publiserte Financial Action Task Force (FATF) sin femårsoppfølgingsrapport om Norge, hvor blant annet effektiviteten av tilsyn ble vurdert. I oppfølgingsrapporten påpeker FATF viktigheten av at tilsynsmyndighetene tar i bruk sanksjonshjemlene i hvitvaskingsloven.

Tilsynsrådet besluttet i 2020 en midlertidig utsettelse av arbeidet med å implementere bruken av overtredelsesgebyr etter hvitvaskingsloven § 49. I påvente av en eventuell endring i hvitvaskingslovens bestemmelse, mener departementet at Tilsynsrådet konkret bør vurdere muligheten for å ilegge overtredelsesgebyr i hver enkelt sak.

Tilsynsrådet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om status i arbeidet med å ilegge overtredelsesgebyr.

7.3. Tilsyn med gjennomføring av sanksjonsloven

Krigen i Ukraina har medført et behov for økt bevissthet rundt forpliktelsene etter sanksjonsregelverket. Det er ikke en forpliktelse for advokater hverken etter norsk rett eller internasjonale standarder å ha et elektronisk overvåkingssystem. Advokater er imidlertid forpliktet til å etterleve sanksjonsloven med tilhørende forskrifter, som betyr at advokater bl.a. plikter å ikke stille midler til rådighet for kunder som er listeført ihht. forskriftene. Tilsynsrådet må dermed etter regelverket ha et system for å føre tilsyn med om advokater systematisk sjekker om kunder er listeført.

Tilsynsrådet skal i årsrapporten for 2024 rapportere om hvordan tilsyn med sanksjonsforpliktelsene er gjennomført.

8. Overgang til ny tilsyns- og disiplinærløsning

Departementet sendte 29. september 2023 forslag til endringer i advokatloven og ny advokatforskrift på høring. Høringsfristen er 2. januar 2024. Det vil være behov for god dialog og innspill fra Tilsynsrådet i forbindelse med oppfølgingen av høringen.

Advokatloven ble vedtatt av Stortinget 3. mai 2022 og sanksjonert i statsråd 12. mai 2022. Med advokatloven forenkles tilsyns- og disiplinærsystemet. Oppgavene som ligger til dagens tilsyns- og disiplinærorganer, vil fordeles mellom to organer: Advokattilsynet og Advokatnemnda. Når advokatloven settes i kraft vil Tilsynsrådet videreføre sin virksomhet i Advokattilsynet. Tilsynsrådet skal forberede ikraftsetting av ny lov og gjøre nødvendige tilpasninger til overgangen til Advokattilsynet.

9. Dialog og rapportering i 2024

Det er etablert regelmessige dialogmøter mellom departementet og Tilsynsrådet. Formålet er informasjons- og erfaringsutveksling, gjennomgang av Tilsynsrådets årsrapport og statistikk. Departementet inviterer til dialogmøte 13. juni 2024 (kl. 13.00 til 14.30) i Nydalen.

Årsrapporten skal oversendes departementet innen 15. mars 2025 og skal, så vidt mulig, følge kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.6.1.

Departementet ser frem til fortsatt godt samarbeid med Tilsynsrådet.